

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „СВЕТИ КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ”
4550 гр. Пещера, общ. Пещера, обл. Пазарджик, ул. „Димчо Дебелянов“ №4,
тел/факс 0350/ 6-36-41, e-mail: ohridski@abv.bg, <http://ohridskipeshtera.com>

Утвърждавам!

Директор:

/ Павлинка Шопова – Начкова /

**ПРОГРАМА
ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИВЪЗМОЖНОСТИ
И ЗА ПРИОБЩАВАНЕ НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ
ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ
за 2021/2022 учебна година**

Програмата е актуализирана и приета на заседание на Педагогическия съвет

с Решение № 66, Протокол № 10/14.09.21 година

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Образованието у нас и в световен мащаб днес е изправено пред сериозни предизвикателства: все по-често се сблъскваме с представители на различни култури, различни от нашите ценности и норми, традиции и гледни точки. Глобализацията създаде условия хората да пътуват, да живеят на различни места по света, да учат в интернационална среда. И всичко това е прекрасно, но същевременно налага изграждането на един нов комплекс от умения за общуване и познания за другите; за възможните точки на различие и начините за тяхното преодоляване; за толерантност към другите – и понякога към самите себе си. Често явление е педагогическите специалисти в българското училище да изпълняват своята мисия в групи и паралелки с деца и ученици, които:

- са в риск от отпадане или преждевременно напускане на образователните институции;
- са подложени на тормоз и агресия и /или самите те проявяват агресия;
- не владеят българския език на ниво, достатъчно за да се справят с учебните си задачи;
- имат затруднения в обучението;
- имат специални образователни потребности (СОП);
- са с изявени дарби и др.

Всичко това води до необходимостта от приобщаване на различните, на уязвимите, на изключените от обществото. Именно образованието се явява механизмът, чрез който те ефективно могат да бъдат включени, така че да намерят работа, да преодолеят икономическите бариери, които създават бедността и нищетата, да преодолеят културните различия и конфликти и да станат равноправни участници в обществото. По отношение на приобщаването изводите, които идват от образователната практика, говорят за това, че то започва с признаването на различията между децата и учениците. Учителят е този, който трябва много добре да познава всички възможни различия, с които ще се сблъска в своята практика, за да може да ги управлява по възможно най-безболезнения и безконфликтен начин, когато работи с децата или учениците, техните родители, обществото.

СУ „Св. Климент Охридски“, гр. Пещера е институция, която спазва препоръките на Съвета на Европа, отправени към всички организации да работят активно в областта на интегрирането на хора с увреждания и уязвими групи. В нашето училище се създават условия за достъпна качествена грижа за учениците, така че техните родители да могат да търсят възможности за образование или професионална реализация. При децата в училищна възраст се обръща особено внимание, както на семейството като част от образователния процес, така и на индивидуалните особености на всяко дете. Различията между учениците в зависимост от техните интереси, познания, умения, минало, майчин език, постижения или увреждане, могат да бъдат ресурси в подкрепа на ученето.

II. НОРМАТИВНА ОСНОВА НА УЧИЛИЩНАТА ПРОГРАМА

1. Стратегия за образователна интеграция на деца и ученици от етнически малцинства
2. Европейска социална харта
3. Европейска конвенция за защита на правата на човека и основните свободи
4. Стандарт за приобщаващо образование
5. Закон за предучилищното и училищното образование
6. Закон за закрила на детето

III. ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ И ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ПРИОБЩАВАНЕ НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ

Всяко дете има право на достъп до образование независимо от етническия му произход, наличието на увреждане или икономическото положение на семейството му и това право е залегнало в Конвенцията на ООН за правата на детето.

Процесът на приобщаване се състои в търсене на ресурсите на всяко дете за активното му участие в училищната общност.

Според Алианса за приобщаващо образование има девет водещи принципа на приобщаващото образование и те са:

- Човек е ценен независимо от неговите способности или от неговите постижения.
- Всяко човешко същество е способно да чувства и да мисли.
- Всяко човешко същество има правото да общува и да бъде чуто.
- Хората се нуждаят един от друг.
- Истинското образование може да се случи единствено чрез истински взаимоотношения.
- Всички хора се нуждаят от подкрепа и приятелско отношение от хора на своята възраст.
- Прогрес в ученето се постига чрез надграждане на това, което човек може да прави, а не на това, което не може.
- Различията внасят здравина в отношенията в обществото.
- Сътрудничеството е за предпочитане пред конкуренцията.

1.Условия и ред за осигуряване на обща подкрепа за личностно развитие на учениците.

Оперативни цели	Дейности	Бюджет	Срок за изпълнение	Очаквани резултати	Индикатори	Отговорници
Осигуряване на обща подкрепа /начален, прогимназиален и гимназиален етап/	Учителите разпознават деца с различни възможности – напредващи или изоставащи и изготвят план за дейности, според потребностите им.	В рамките на бюджета на училището.	До 3 месеца от началото на учебната 2021/2022 година.	Деца с изготвени планове за дейности.	<p>Деца с допълнително обучение по предмети.</p> <p>Деца, посещаващи допълнителни консултации по предмети, извън часовете.</p> <p>Логопедична работа.</p> <p>Консултации с педагогически съветник.</p> <p>Занимания по интереси.</p> <p>Беседи по кариерно ориентиране.</p> <p>Дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемно поведение.</p> <p>Диференциран подход на обучение.</p>	<p>Класни ръководители</p> <p>Педагогически съветник</p>

2. Осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие на ученици със специални образователни потребности:

2.1. Осигуряване на равен достъп за ученици със СОП

Оперативни цели	Дейности	Бюджет	Срок за изпълнение	Очаквани резултати	Индикатори	Отговорници
Осигуряване на равен достъп за ученици със СОП	Оценка на потребности. Изготвяне на план за подкрепа на ученика. Назначаване на екип на ученика.	В рамките на бюджета на училището.	Учебната 2021/2022 г.	Осигурен ресурс от допълнителна подкрепа.	Изготвени индивидуални планове за подкрепа на всеки ученик със СОП.	Координатор ЗДУД
	Осигуряване на специалисти, които да се включат в екипите за подкрепа на личностното развитие.	В рамките на бюджета на училището.	Учебната 2021/2022 г.	Осигурена обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на учениците.	Създадени ЕПЛР за всеки ученик със СОП.	Координатор ЗДУД
	Осигуряване на специалист, в училището, който да ръководи екипите за подкрепа на личностното развитие.	В рамките на бюджета на училището.	Началото на учебната 2021/2022 г.	Координиране на дейности на ЕПЛР и ефективност на прилаганите методи и подходи за обучение.	Осигурен координатор в училище.	Координатор ЗДУД
Работа с нагласи и отношения	Организиране на „Дни на отворени врати“; Изграждане на умения за толерантно общуване.	В рамките на бюджета на училището.	Учебната 2021/2022 г.	Позитивен психоклимат в училище и приемане на „различието“.	Осигурен позитивен психоклимат в училище .	Координатор ЗДУД Класни ръководители

	Участия в екипни срещи/обсъждания.					
	Тематични беседи с учениците.					

2.2. Осигуряване на равен достъп до образование на ученици в риск

Оперативни цели	Дейности	Бюджет	Срок за изпълнение	Очаквани резултати	Индикатори	Отговорници
Създаване на клубове за затруднения в обучението и обучения в различните етап	Включване в проекти /групи по интереси, групи за ученици с обучителни затруднения/. Консултации с педагогически съветник.	В рамките на бюджета на училището.	В началото на учебната година.	Повишено ниво на познания по учебните предмети. Повишени умения за толерантно общуване.	Повишен успех в училище. Създаден положителен микроклимат в класа.	Ръководители групи Педагогически съветник Учители по предмети Класни ръководители

2.3. Детско участие

Оперативни цели	Дейности	Бюджет	Срок за изпълнение	Очаквани резултати	Индикатори	Отговорници
Създаване на клубове по интереси в различните етапи на обучение	Групиране на децата по интереси. Създаване на връзки - „дете помага на дете”. Използване на метода „връстници обучават връстници”.	В рамките на бюджета на училището. В рамките на проект „Подкрепа за успех”.	Учебната 2021/2022 г.	Умения за работа в екип. Усъвършенстване на силните страни по интереси на учениците. Преодоляване на	Създаване и функциониране на клубовете. Посещаемост на клубовете.	Класни ръководители Учители Педагогически съветник

	Функциониране на Ученически съвет.			„различието” между учениците.		
--	------------------------------------	--	--	-------------------------------	--	--

2.4. Здравна грижа

Оперативни цели	Дейности	Бюджет	Срок за изпълнение	Очаквани резултати	Индикатори	Отговорници
Грижа за здравето – физическо, психическо и социално благополучие	<p>Беседи на здравна тематика, съобразена с възрастовите специфики на учениците.</p> <p>Дейности по превенция на зависимости - беседи, лекции, инициативи.</p> <p>Провеждане на групови програми на здравна тематика, съобразена с възрастовите особености.</p>	В рамките на бюджета на училището .	Учебната 2021/2022 г.	<p>Безопасен и здравословен начин на живот.</p> <p>Превенция на зависимости на учениците.</p>	<p>Информираност.</p> <p>Повишаване на личната хигиена.</p> <p>Спазване на култура на хранене.</p> <p>Повишаване на сексуалната и здравната култура на учениците.</p>	<p>ЗДУД</p> <p>Мед.сестра</p> <p>Педагогически съветник</p>

2.5 Спорт и занимания

Оперативни цели	Дейности	Бюджет	Срок за изпълнение	Очаквани резултати	Индикатори	Отговорници
Активно включване на деца от уязвими групи в спортни и улични и извъ-	Организиране на спортен празник в училище.	В рамките на бюджета на училището.	Учебната 2021/2022 г.	Подобряване на физическата активност на децата.	Участие в различни спортни дисциплини.	Класни ръководители

нучилищни мероприятия, състезания и турнири	Насочване на децата към спортни клубове. Насърчаване на положителна изява в различни спортни дисциплини. Поощрение с награди.			Повишаване на мотивацията и самооценката за справяне на учениците.		Педагогически съветник
---	---	--	--	--	--	------------------------

2.6. Позитивен психологически климат

Оперативни цели	Дейности	Бюджет	Срок за изпълнение	Очаквани резултати	Индикатори	Отговорници
Превенция на насилието и проблемно поведение Психологическа подкрепа	Прилагане на цялостен училищен подход, координирани и последователни усилия за предотвратяване на тормоза и създаване на по-сигурна училищна среда- беседи, лекции, консултации. Системни усилия за възпитаване у децата на социални умения и нагласи, които не допускат насилие във взаимоотношенията.	В рамките на бюджета на училището.	Учебната 2021/2022 г.	Подобрен психоклимат в училище. Разбиране на последиците от насилието и справяне с неприемливо поведение.	Подобри нагласи към ученете, които намаляват съревновителния елемент между учениците за сметка на екипната работа. Намаляване на конфликтите между учениците и случаите на насилие.	ЗДУД Класни ръководители Педагогически съветник